

Mottagare

Tekniska nämnden

Tidtabellsförändringar sommar 2025**Förslag till beslut**

Tekniska nämnden beslutar att godkänna föreslagna förändringar i landsbygdstrafiken gällande sommartidtabell 2025.

Sammanfattning

I Trafikförsörjningsprogrammet 2024-2033 är ett mål att andelen av de motoriserade resorna med allmän kollektivtrafik ska öka till 20 % år 2033. På Gotland var andelen 8 % år 2023. Kollektivtrafikbarometern 2023 har bland annat analyserat vad ”alltid bilister” upplever som hinder för att resa kollektivt. Passande avgångstider och lång restid har stor betydelse och kännedom om de möjligheter som kollektivtrafiken erbjuder anges även påverka viljan att resa kollektivt.

Inför sommartidtabellen 2025 har kollektivtrafikenheten därför tagit fram förslag på hur tidtabellen kan göras enklare att läsa, tyda och hur turutbud både kan utökas och göras snabbare för en mer attraktiv kollektivtrafik. Bland annat föreslås turer som trafikerar sträckan Visby busstation – Tofta bad brytas ut ur linje 10 och få ett eget namn, linje 110. Linje 10 blir även den linje som alltid trafikerar sträckan Hemse – Burgsvik vilket ger bytesmöjligheter mellan linjerna som trafikerar Hemse i båda riktningarna. Linje 20 föreslås sluta trafikera Slite med utökade turer på linje 22 som följd. Att förenkla tidtabellen och göra den tydligare genom färre linjevarianter, där en linje oftare alltid kör sträckan A – B och ett utökat turutbud är ett led i att försöka nå målet om att andelen av de motoriserade resorna som görs med kollektivtrafik på Gotland ska öka till 20 % år 2033 och med delmålet 10 % år 2027.

Bifogat tjänsteskrivelsen finns kartorna: Sommar 2025 karta linje 10, 110, 11 och 12 samt Sommar 2025 karta linje 20, 22 och 25 som visar tänkta förändringar.

Ärendebeskrivning

Att förenkla tidtabellen och göra den tydligare genom färre linjevarianter, där en linje oftare alltid kör sträckan A – B och ett utökat turutbud är ett led i att försöka nå målet om att andelen av de motoriserade resorna som görs med kollektivtrafik på Gotland ska öka till 20 % år 2033 och med delmålet 10 % år 2027.

Förvaltningen föreslår till tidtabellperioden sommar 2025 en rad förändringar i landsbygdstrafiken som i detalj redovisas i bilaga: Förändringar i landsbygdstrafiken sommartidtabell 2025. De största förändringarna som föreslås är:

På linje 10 bryts turer som trafikerar sträckan Visby busstation – Tofta bad ut ur linje 10 och blir en egen linje, linje 110. Linje 10 blir även den linje som alltid trafikerar sträckan Hemse – Burgsvik vilken ger bytesmöjligheter mellan linjerna som trafikerar Hemse i båda riktningarna.

Linje 20 föreslås sluta trafikera Slite med utökade turer på linje 22 som följd.

Linje 61 har fått en fungerande vändplats i Lickershamn och kommer åter att trafikera denna hållplats. Linjen kommer att i norra änden ha Lärbro som första och sista hållplats vilket ger anslutningsmöjlighet till/från föreslagna linje 25 mot Slite (och från Slite linje 22 mot Visby).

Som kollektivtrafikbarometern 2023 skriver är ett utbud där det går att hitta passande avgångstider och kortare restid viktig för att locka de som alltid kör bil att istället välja kollektivtrafiken. Det är också viktigt att det är enkelt att förstå vad kollektivtrafiken kan erbjuda – det bör vara enkelt för resenären att planera sin resa. Det utbud Gotlands kollektivtrafik i dag erbjuder har ofta linjer där samma linje har olika körväg på olika turer. Som exempel kan nämnas av vi idag trafikerar sträckan Hemse - Burgsvik med tre olika linjer, vilket gör att resenären behöver titta i tre olika tidtabeller för att hitta vilken tid det är möjligt att resa till Burgsvik. Förvaltningens samtliga förslag gör kollektivtrafikens utbud mer lättöverskådligt.

Bedömning

Kollektivtrafiknheten presenterade föreslagna förändringar för Kollektivtrafikberedningen den 4 december som ställde sig positiva till förslagen. Det är förvaltningens bedömning att förslagen gör kollektivtrafiken mer attraktiv och leder till ett ökat resande med kollektivtrafiken. Förvaltningen föreslår att förslaget godkänns.

Barn- och genusperspektiv

Förslaget gynnar alla då utökat utbud och kortare restid lockar fler att resa kollektivt. Då det idag är fler kvinnor och barn än män som reser kollektivt kan förslaget möjligen göra kollektivtrafikresandet mer jämlikt om fler män ställer bilen och istället väljer att resa kollektivt.

Landsbygdsperspektiv

Ökade bytesmöjligheter mellan olika linjer i Hemse med korta bytestider gynnar resandet i landsbygden på södra Gotland. Att det alltid är linje 10 som trafikerar turer till Burgsvik ger fler resmöjligheter både på sträckan mellan Klintehamn - Hemse men även hela sträckan Klintehamn – Hemse – Burgsvik. Ökade möjligheter att resa mellan dessa orter kan öka antalet resande på sträckan. Linje 61 kommer att trafikera Lickershamn och i Lärbro ge bytesmöjlighet till föreslagna linje 25 vilket gör Lärbro till en bra knutpunkt för

resande på norra Gotland vilket kan bidra till ökat resande på landsbygden på norra delen av ön.

Ekonomisk konsekvensanalys

Förslaget ökar antalet planerade tidtabellskilometer i landsbygdstrafiken sommar 2025 med 4,15 procentenheter jämfört med sommar 2024. Kostnaden för förslaget ryms inte i nuvarande budget men är en utveckling av kollektivtrafiken på Gotland mot målen i gällande trafikförsörjningsprogram och är en viktig satsning för att göra det mer attraktivt att resa med kollektivtrafiken och så att fler ställer bilen. Förhoppningen är att kostnaderna för de föreslagna åtgärderna kommer att kompenseras av ökade intäkter i form av fler resande. Kostnaden för ökningen av de föreslagna åtgärderna beräknas uppgå till cirka 454 000 kr och finns specificerade i bilaga: Kostnadsberäkningar landsbygdstrafik sommar 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen 2025-01-13
Förändringar i landsbygdstrafiken sommartidtabell 2025
Kostnadsberäkning utökad landsbygdstrafik sommar 2025
Sommar 2025 karta linje 10, 110, 11 och 12
Sommar 2025 karta linje 20, 22 och 25

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör